

Важливим вектором розвитку є інтеграція штучного інтелекту в логістичні ланцюги. Проблеми зберігання та транспортування врожаю часто призводять до значних втрат продукції, що підриває продовольчу стабільність. Розумні системи моніторингу елеваторів здатні вчасно виявляти ризики псування зерна, а логістичні алгоритми оптимізують шлях продукції від поля до кінцевого споживача, мінімізуючи витрати часу та енергії. Зрештою, впровадження штучного інтелекту створює нову екосистему, де дані стають таким самим цінним ресурсом, як земля чи вода. Це стимулює появу нових робочих місць у сільській місцевості, вимагаючи фахівців із цифрової агрономії та аналізу даних, що сприяє гармонійному розвитку територій та зміцненню національної економіки перед обличчям глобальних загроз.

Список використаних джерел:

1. Водянка Л. Д., Юрій Т. П. Цифровізація та цифрова платформа в економічному розвитку аграрного сектору. *Економіка АПК*. 2020. №12. С. 67-72.
2. Маланчук М., Музика Н., Кравчук М., Лук'яненко Ю. О. Перспективи використання штучного інтелекту в кадастрових та землевпорядних процесах URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2025/01/ujae_2024_r04_a42.pdf.
3. Як ШІ трансформує агротех: точне землеробство, роботизація та зменшення втрат. URL: <https://speka.ua/artificial-intelligence/yak-si-transformuje-agrotex-tocne-zemlerobstvo-robotizaciya-ta-zmensennya-vtrat-vz1174>.

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Іванов К. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ

Сучасна глобальна економіка перебуває у фазі глибоких трансформацій, що зумовлені активним поширенням цифрових технологій та формуванням нових моделей економічного розвитку. Одним із ключових драйверів таких змін виступає штучний інтелект (ШІ), який поступово перетворюється на універсальний технологічний інструмент модернізації виробничих процесів, управління даними та створення нових джерел економічної вартості. Його застосування охоплює практично всі галузі економіки, від промисловості та фінансів до

логістики й державного управління. У цьому контексті штучний інтелект дедалі частіше розглядається не лише як технологічна інновація, а як фундаментальний чинник формування економічного потенціалу держави [1].

Економічний потенціал країни є інтегральною характеристикою, що відображає можливості національної економіки щодо створення матеріальних і нематеріальних благ, забезпечення економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності. Його формування базується на взаємодії різних видів ресурсів – виробничих, фінансових, інтелектуальних та інституційних. Особливу роль у сучасних умовах відіграють саме інноваційні фактори розвитку, серед яких провідне місце займають цифрові технології та інтелектуальні системи [2].

Дослідження показують, що інвестиції у такі технології можуть стимулювати зростання продуктивності праці, підвищувати ефективність використання ресурсів та сприяти розвитку нових секторів економіки [3]. Водночас ефект від їх впровадження не є миттєвим, оскільки потребує значних інвестицій у людський капітал, інфраструктуру та організаційні зміни.

Важливим аспектом впливу штучного інтелекту на економіку є трансформація ринку праці. Автоматизація певних виробничих процесів може призводити до скорочення робочих місць у традиційних галузях, однак водночас формує попит на нові професії, пов'язані з розробкою, впровадженням і обслуговуванням інтелектуальних систем. Таким чином, технологічні зміни створюють складну систему взаємозалежностей між інноваційним розвитком, зайнятістю населення та динамікою доходів [4].

Дослідження впливу штучного інтелекту на економічний потенціал особливо зростає в умовах сучасних викликів, що постали перед економікою України. Поглиблення процесів цифровізації, необхідність відновлення економіки після кризових явищ та інтеграція до глобального технологічного простору потребують активного впровадження інноваційних технологій. У цьому контексті штучний інтелект може стати важливим інструментом підвищення ефективності економічної системи та формування нових джерел економічного зростання. Статистичний аналіз матеріалів міжнародних організацій та аналітичних центрів, Міжнародного валютного фонду, Світового банку, а також дані національної статистики України [5; 6; 7] дозволяє виявити тісний позитивний взаємозв'язок між інвестиціями у сферу штучного інтелекту та кількістю працюючих у цій

галузі спеціалістів, що свідчить про формування нового типу людського капіталу, який стає важливим елементом економічного потенціалу держави. Окрім цього, виявляється наявність помірного позитивного статистичного зв'язку між інвестиціями у штучний інтелект і рівнем безробіття, що відображає структурні зміни, що відбуваються на ринку праці під впливом цифрової трансформації економіки.

Щодо взаємозв'язку між розвитком штучного інтелекту та макроекономічною динамікою, то на сьогодні результати аналізу не виявили статистично значущих залежностей між інвестиціями у ІІІ та темпами зростання ВВП або реальної заробітної плати в Україні, що може бути зумовлено впливом низки зовнішніх факторів, які суттєво впливали на економічну ситуацію в Україні протягом досліджуваного періоду. До таких факторів належать глобальні економічні кризи, пандемія COVID-19 та воєнні події.

Крім того, слід враховувати, що вплив інноваційних технологій на макроекономічні показники зазвичай проявляється із певним часовим лагом. Для реалізації економічного ефекту від упровадження штучного інтелекту необхідний певний період адаптації економічної системи, який включає модернізацію виробничих процесів, підготовку кадрів та розвиток інституційного середовища.

Отже, результати дослідження дозволяють зробити висновок, що штучний інтелект поступово стає важливим структурним елементом економічного потенціалу держави. Його вплив проявляється насамперед через формування інноваційної інфраструктури, розвиток людського капіталу та стимулювання інвестиційної активності у високотехнологічних секторах економіки.

Список використаних джерел:

1. Raj, R., & Kos, A, (2023). Artificial Intelligence: Evolution, Developments, Applications, and Future Scope. *Przegląd Elektrotechniczny*. 2023. № 99(2). P. 1-13. <https://doi.org/10.15199/48.2023.02.01>.
2. Халіляєва, О. В., & Пузирьова, П. В. (2021). Сутність та значення економічного потенціалу, його місце в економіці країни: сучасний аспект в умовах сталого розвитку. *Формування ринкових відносин в Україні*. № 12(247). 33-40.
3. Brynjolfsson, E., Rock, D., & Syverson, C. (2021). The productivity J-curve: How intangibles complement general purpose technologies. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 13(1), 333-372. Doi: 10.1257/mac.20180386
4. Acemoglu, D., & Restrepo, P. (2018). Automation and new tasks: The implications of the task content of production for labor demand. *Journal of Economic Perspectives*, 33(2), 3-30.

5. International Monetary Fund (IMF). Gen-AI: Artificial Intelligence and the future of work. IMF Staff Discussion Notes. URL: <https://www.imf.org/en/publications/staff-discussion-notes/issues/2024/01/14/gen-ai-artificial-intelligence-and-the-future-of-work-542379>.
6. World Bank. World Development Report 2024: Digital dividends and the risk of divergence. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2024>.
7. Державна служба статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua>.

Д-р екон. наук Зінченко О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МОЖЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО МАРКЕТИНГУ

У сучасних умовах трансформації економіки та посилення екологічних викликів особливого значення набуває концепція зеленого маркетингу, яка орієнтована на задоволення потреб споживачів із одночасним мінімізацією негативного впливу на довкілля. У цьому контексті важливу роль відіграють цифрові технології, зокрема штучний інтелект (ШІ), що відкриває нові можливості для формування та реалізації екологічно відповідальних маркетингових стратегій.

Штучний інтелект у зеленому маркетингу виступає як інструмент обробки та аналізу великих масивів даних, що дозволяє глибше розуміти поведінку споживачів, їхні екологічні уподобання та мотивації. Завдяки алгоритмам машинного навчання підприємства можуть сегментувати аудиторію за рівнем екологічної свідомості, формувати персоналізовані пропозиції та підвищувати ефективність комунікацій.

Однією з ключових можливостей ШІ є підтримка прийняття рішень у сфері сталого позиціонування бренду. Аналітичні інструменти дозволяють оцінювати вплив екологічних характеристик продукції на споживчий вибір, прогнозувати попит на «зелені» товари та визначати оптимальні канали просування. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, які впроваджують принципи сталого розвитку. Важливим напрямом є використання ШІ для оптимізації маркетингових кампаній з урахуванням екологічних факторів. Інтелектуальні системи здатні мінімізувати витрати ресурсів на рекламу, підвищувати точність таргетингу та зменшувати інформаційне перевантаження споживачів. Це відповідає принципам відповідального споживання та сталого розвитку.